

ØYER KOMMUNE

KONTROLLUTVALGET

ÅRSRAPPORT FOR 2015

FORORD

Kontrollutvalget utfører sine tilsynsoppgaver på vegne av kommunestyret og håper utvalgets arbeid kan være et bidrag til at innbyggerne kan ha tillitt til at kommunens egenkontroll. I den anledningen er det viktig at kommunens øverste politiske organ får en tilbakemelding om utvalgets totale aktivitet i året som har gått – i tillegg til løpende tilbakemelding gjennom året. I tråd med tidligere praksis har derfor kontrollutvalget laget en årsrapport om kontrollutvalgets virksomhet til kommunestyret for forrige år.

I sitt arbeid er kontrollutvalget avhengig av god kommunikasjon og godt samarbeid med så vel kommunestyret som rådmannen. Dette mener utvalget har fungert på en god måte også i 2015.

Kontrollutvalget vil dessuten framheve det gode samarbeidet med kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS og sitt eget sekretariat Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet, som er avgjørende for utvalgets virksomhet.

Kontrollutvalget mener det også i 2015 har hatt et målrettet og aktivt år innenfor de rammer som budsjettet gir. Det er i stor grad det tidligere kontrollutvalget som står bak aktivitetene som beskrives i denne årsrapporten. Tre av medlemmene i det nye utvalget, som ble valgt høsten 2015, var også med i det tidligere utvalget.

Det nye kontrollutvalget håper å videreføre det gode arbeidet som er gjort tidligere år i sin fireårsperiode.

Øyer, den 15.2.2015

Odd Inge Vistad (sign).
(leder)

Rigmor Aarø Spiten (sign).
(nestleder)

Birgit Wasrud (sign).

Håkon Løken (sign).

Ane Bræin Aas (sign).

Innhold

FORORD.....	2
1. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING.....	4
2. KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER.....	4
3. MØTER	5
4. KONTROLLUTVALGETS AKTIVITETER I 2015	5
5.1 Budsjett for kontrollutvalget.....	6
5.2 Oppfølging av revisjonen.....	7
5.3 Status på vedtak fattet i politiske organer	8
5.4 Kontrollutvalgets årsrapport for 2014	8
5.5 Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap for 2014	8
5.6 Årsplan for kontrollutvalget for 2016.....	8
5.7 Skatteregnskapet og kontrollrapport for 2014	8
5.8 Forvaltningsrevisjoner og andre undersøkelser i 2015	8
5.8.1 Oppfølging av kommunestyrets sak 39/15 om avtale mellom Øyer kommune og Hafjelltoppen Appartement»	9
5.8.2 Revisjonsrapporten «Arbeidstakernes medbestemmelse i omorganiseringsprosesser i Øyer kommune».....	10
5.8.3 Oppfølging av kommunestyrets saker om rådmannen fullmakt til å innvilge studiepermisjon og fullmakt til å selge tomter	11
5.8.3 Oppfølging av tidligere revisjonsrapport «Kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket» .	12
5.8.4 Revidert foranalyse og prosjektplan «Økonomistyring»	13
5.9 Selskapskontroller i 2015	14
5.9.1 Oppfølging av selskapskontroll i Ikomm AS	15
5.9.2 Bestilling av undersøkelsen «Eierskapsforvaltning Øyer kommune»	15
5.10 Orienteringer i 2015	16

1. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Sammensetningen av kontrollutvalget fram til valget høsten 2015:

Medlemmer:	Varamedlemmer:
Monica Kramprud Szacinski, leder	1. Niklas Aas Skovdahl – erstattet Stine Rigmor Grimstad fra 30.1.2014
Odd Inge Vistad	2. Jon Magne Aspelund
Håkon Løken	3. Turid Korslund
Hanne Grimstad Hansen	1. Jahn Lundeby
Rigmor Aarø Spiten, nestleder	2. Hans Kristian Bjerkestuen
	3. Arne Nordby

Sammensetningen av kontrollutvalget for valgperiode 2015 - 2019:

Medlemmer:	Varamedlemmer:
Odd Inge Vistad, leder	1. Anne Marie Bagstad Jøranli
Rigmor Aarø Spiten, nestleder	2. Elin Paulsrud
Birgit Wasrud	3. Ingunn Rikje
Ane Bræin Aas	1. Erling Broen
Håkon Løken	2. Ole K. Hagen

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet. Denne funksjonen kan ikke legges til kommunens administrasjon eller til den som utfører revisjon for kommunen. Øyer kommune har derfor inngått et interkommunalt samarbeid med Gausdal og Lillehammer kommuner, samt Hedmark og Oppland fylkeskommuner om et eget sekretariat. Kontrollutvalgets leder sitter i styret for Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet.

2. KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

Kontrollutvalgets oppgaver er nedfelt i § 77 i kommuneloven og i "Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner". Av de vesentligste arbeidsoppgavene kan nevnes:

- På kommunestyrets vegne føres det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen (forskrift § 4).
- Påser at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte (Kommune-loven § 77, 4 og forskrift § 6).
- Avgir uttalelse om kommunens årsregnskap før det vedtas av kommunestyret (forskrift § 7).
- Minst en gang i valgperioden (første året i valgperioden) utarbeides en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og denne legges fram for vedtak i kommunestyret (forskrift § 10).
- Påser at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon (K-loven § 77, 4 og forskrift § 9).
- Avgir rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatet av disse (forskrift § 11).
- Rapporterer til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader til årsregnskapet og forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp (forskrift § 8 og § 12). Det skal også rapporteres om tidligere saker, som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.
- Påser at det føres kontroll med kommunens interesser i selskaper og minst en gang i valgperioden utarbeider en plan for selskapskontroll som vedtas i kommunestyret (K-loven § 77, 5 og forskrift 13). Forskrift § 15 gir bestemmelser om rapportering.
- Påser at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning (forskrift § 4) og holder seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påser at dette foregår i samsvar med lover og regelverk (forskrift § 6).
- Utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet (forskrift § 18).
- Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget ansvaret for bestilling av revisjonstjenester via årlig inngåelse av oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS.

Den største andelen av rammen til tilsyn og kontroll benyttes til bestillinger som utføres av kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS. Kontrollutvalget inngår årlig oppdragsavtale med revisjonsselskapet på vegne av kommunestyret. Revisjonstjenester som bestilles av revisor kan deles inn i regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og/eller mindre undersøkelser. Revisjon av regnskapet gjennomføres uten særlig påvirkning fra kontrollutvalget, men utvalget har en tilsynsrolle mht. om revisjonen foregår iht. lover og regler og inngått avtale. Når det gjelder forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og eventuelle mindre undersøkelser har kontrollutvalget en mer aktiv rolle som bestiller overfor revisjonen. Ettersom det er begrenset med midler til slike bestillinger betyr det at utvalget må velge ut fra en streng vesentlighets- og risikovurdering og at man også ser kontrollene samlet over flere år.

Både temaer som er vedtatt i plan for forvaltningsrevisjon og andre tema som kommer opp underveis i valgperioden er vesentlige og viktige innenfor kontrollutvalgets oppgave å føre et helhetlig tilsyn og kontroll med forvaltningen. Utvalgets budsjett for forvaltningsrevisjon er begrenset og det vil derfor ikke være mulig å utføre grundige undersøkelser innen mange tema og innen alle vesentlige områder og virksomheter i kommunen i løpet av valgperioden. Utvalget benytter seg derfor av orienteringer fra rådmannen for å få et første og grunnleggende inntrykk av status for noen av de aktuelle temaene.

3. MØTER

Utvalget har i løpet av året hatt 6 møter og det er behandlet i alt 28 registrerte saker. Flere forhold er også drøftet under orienteringer og eventuelt.

Den 3.12.2015 ble det i tillegg holdt et felles opplæringsseminar for kontrollutvalgene i kommunene Gausdal, Lillehammer og Øyer, samt Oppland fylkeskommune. Både faste medlemmer og varamedlemmer var invitert.

Utvalgsmedlemmene Håkon Løken deltok på Norges kommunerevisorforbunds kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen i februar 2015, mens Rigmor Aarø Spiten og Håkon Løken deltok på kontrollutvalgskonferansen i regi av Forum for kontrollutvalg i juni 2015.

Møtene i kontrollutvalget holdes for åpne dører. Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter. Kontrollutvalget kan også innkalle rådmannen eller andre fra administrasjonen i forbindelse med behandling av og/eller orientering om saker.

Saker legges ut på sekretariatets hjemmeside ca. 10 dager før møtene www.kontrollinnlandet.no Denne hjemmesiden er også tilgjengelig via Lillehammer kommunes hjemmeside under fanen kontrollutvalget.

4. KONTROLLUTVALGETS AKTIVITETER I 2015

I denne årsrapporten trekkes ikke fram de saker som kan betraktes som administrative – det vil si saker som betraktes som interne i kontrollutvalget, som bl.a. møteplan for kontrollutvalget, og saker som vedrører løpende oppfølging av revisjonen, som bl.a. tertialrapporter fra revisjonen og revisjonsstrategi.

Kontrollutvalget ønsker å vise til følgende saker i 2015:

5.1 Budsjett for kontrollutvalget

I henhold til § 18 i kontrollutvalgsforskriften utarbeider kontrollutvalget årlig forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Budsjett 2015:

I sak 21/14 den 13.10.2014 vedtok kontrollutvalget forslag til budsjett for kontrollutvalgets aktivitet i 2015. Totalt var budsjettet på kr. 1.002.750,- og fordeler seg med kr. 121.500,- til kontrollutvalget selv, kr. 212.000,- til Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet og kr. 669.250,- til Innlandet Revisjon IKS. Budsjettforslaget er i stor grad en videreføring av budsjettet for 2014, men kontrollutvalget har for 2015 ikke lagt inn ekstra på posten selskapskontroll slik det ble gjort i 2014.

Kommunestyret vedtok kommunens budsjett i sak 87/14 den 27.11.2014.

Forbruk i 2015:

Kontrollutvalget forholder seg til totalbudsjettet som de har hatt til disposisjon i 2015. Utvalgets forslag til budsjett for 2015 var kr. 1 002 750,-, men som det framgår av kontoutskrift vedrørende utvalgets ansvarsområde fra kommunen er det registrert et samlet justert budsjetttramme for kontrollutvalgets aktivitet på kr. 1 019 400,- for 2015. Til sammen er det derved et mindreforbruk innen kontrollutvalgets ansvarsområde på kr. 82 451,37.

Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet:

Det var avtalt at Øyer kommunes andel i sekretærordningen kunne bli kr. 212 000,- i 2015. I kommunen er det registrert et justert budsjett på kr. 218 360,-. Det er bokført kr. 203 393,- på sekretærordningen. Dette betyr et mindreforbruk i forhold til justert budsjett på kr. 14 967,-.

Kontrollutvalget selv:

Registrert justert budsjett for kontrollutvalget var tilsammen kr. 121 336,- i 2015, mens det er bokført til sammen kr. 113 534,63 i regnskapet for 2015. Dette gjelder møtegodtgjørelse, tapt arbeidsfortjeneste, møteutgifter, opplæring osv. Det vil si et lite mindreforbruk på kr. 7 801,37.

Innlandet Revisjon IKS:

I henhold til selskapsavtalen og oppdragsavtalen har Innlandet Revisjons IKS sendt avregninger som tilsvarer oppdragsavtalen for 2015 – til sammen kr. 669 250,-. Avregningen fra revisjonen viser imidlertid at det totalt er utført tjenester for kr. 620 022,- i 2015. Det er derved innbetalt kr. 49 228,- mer enn totalt utførte tjenester. Revisjonen opplyser i brevet at for mye innbetalt à konto i løpet av 2015 vil bli hensyntatt i å kontobeløpet for andre tertial i 2016. Kopi av vedlagte brev av 11.1.2016 er sendt rådmannen.

Årsavregningen fra revisjonen framkommer på denne måten:

- Regnskapsrevisjon inkludert attestasjoner og veiledning – 405 timer   kr. 346 275,-
- Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll – 248 timer   kr. 239 367,-
som fordeler seg på denne måten i timeforbruk i 2015:
  - Prosjektplan økonomistyring - 24 timer   kr. 24 088,-
Til sammen er det benyttet 68 timer i 2014-2015.
  - Medbestemmelse omorg.prosesser - 131 timer   kr. 119 911,-
Til sammen er benyttet 156 timer i 2014-2015.
  - Avtale med Hafjelltoppen - 8 timer   kr. 8 200,-
  - Eierskapsforvaltning - 85 timer   kr. 87 125,-
Til sammen vil det bli brukt 100 timer i 2015-2016.

- Møter i kontrollutvalget og kommunestyret – 36 timer kr. 34 380.-

I kommunen er det registrert en justert budsjett på kr. 679 704,- vedrørende revisjon. Det framkommer derfor et mindreforbruk i regnskapet i kommunen vedrørende revisjon på kr. 59 683,-.

Budsjett 2016:

Kontrollutvalget vedtok i sak 22/15 den 21.9.2015 følgende om budsjett for sin aktivitet i 2016:

Kontrollutvalget foreslår kr. 1 079 200,- som total budsjetttramme for kontroll- og tilsynsarbeidet – funksjon 1101 - i Øyer kommune for 2016, med utgangspunkt i følgende fordeling:

- *Innlandet Revisjon iks kr. 700 200,- (2016-priser)*
- *Kontrollutvalgsekretariatet Innlandet kr. 225 000,- (2016-priser)*
- *Kontrollutvalgets drift kr. 154 000,- (2016-priser)*

Det tas forbehold om at budsjettet for Innlandet Revisjon IKS ikke er behandlet av selskapets representantskap.

Det forutsettes at kommunen legger inn eventuelle ytterligere endringer i møtegodtgjørelse som påvirker budsjettet for utvalgets drift.

Kommunestyret behandlet budsjett for 2016 i sak 94/15 den 26.11.2015.

5.2 Oppfølging av revisjonen

På vegne av kommunestyret inngår kontrollutvalget årlig oppdragsavtale med kommunens revisjon Innlandet Revisjon IKS.

I løpet av året har kontrollutvalget fulgt opp sine oppgaver med å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Dette gjøres via tertialvis rapportering, presentasjon av revisjonsstrategi og løpende dialog med revisjonen der det bl.a. settes fokus på om revisjonsarbeidet foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrifter, god kommunal revisjonsskikk og avtale med revisor.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon og selskapskontroll så har kontrollutvalget i større grad påvirkning enn ved regnskapsrevisjon. Dette gjelder både innhold og gjennomføring av revisjonen ettersom utvalget er direkte bestillere av tema som ønskes gjennomført. Sammen med kontrollutvalgsekretariatet vurderer dessuten kontrollutvalget blant annet revisjonens metodebruk, kvaliteten på revisjonsrapporten og om rapporten svarer til de forventinger som utvalget har til undersøkelsen.

Videre påser kontrollutvalget årlig at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lovbestemte krav til kvalifikasjoner (regnskapsrevisjon) og krav til uavhengighet og objektivitet.

Innlandet Revisjon IKS er underlagt Norges Kommunerevisorforbunds kvalitetskontroll. Når det gjelder pris på tjenesten regnskapsrevisjon så blir det årlig gjennomført undersøkelser som viser sammenligninger med andre kommunale revisjonsordninger. Sammenligningen av kostnader for 2014 ble presentert for utvalget i møte 21.9.2015 i sak 19/15.

I møtet den 23.11.2015 i sak 27/15 behandlet kontrollutvalget en evaluering om kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Evalueringen gjøres årlig og er basert på anbefalinger gitt av Norges Kommunerevisorforbund.

5.3 Status på vedtak fattet i politiske organer

De tertialvise rapportene om status på vedtak fattet i politiske organer behandles av kontrollutvalget før de sendes videre til kommunestyret. Rapportene har blitt behandlet i kommunestyret den 23.2.2015, 8.6.2015 og 21.9.2015.

5.4 Kontrollutvalgets årsrapport for 2014

Kontrollutvalget behandlet sin årsrapport for 2014 i sak 3/15 i møtet den 23.2.2015. Kommunestyret tok rapporten til orientering i sak 20/15 i møtet den 26.3.2015.

5.5 Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap for 2014

Kontrollutvalget fikk presentert årsregnskapet og behandlet sin uttalelse til årsregnskapet i sak 8/15 den 20.4.2015. Utvalgets uttalelse til årsregnskapet var vedlagt saken da kommunestyret behandlet årsregnskapet i sak 25/15 den 30.4.2015.

5.6 Årsplan for kontrollutvalget for 2016

Kontrollutvalget har ikke tidligere laget en virksomhetsplan eller årsplan. Det nye kontrollutvalget valgte å lage en årsplan for sin aktivitet for 2016 – vedtatt i møte den 23.11.2015. Møteplanen for hele 2016 er lagt inn i årsplanen. Kontrollutvalget vedtok å sende årsplanen til kommunestyret til orientering.

Årsplanen for 2016 inneholder forholdsvis få konkrete aktiviteter ettersom det nye kontrollutvalget ikke har påbegynt arbeidet med overordnet analyse, som skal legge grunnlaget for plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll.

5.7 Skatteregnskapet og kontrollrapport for 2014

Kontrollutvalget får tilsendt kopi av regnskapet og kontrollrapporten fra Kemneren i Sør-Gudbrandsdal. Kontrollutvalget har ingen direkte rolle vedrørende skatteregnskapet, men Øyer kommune er vertskommune for skatteoppkreverkontoret Kemneren i Sør-Gudbrandsdal, som omfatter skatteoppkreverfunksjonen for Gausdal, Lillehammer, Nord-Fron og Øyer. Det tillegges derfor kontrollutvalget i Øyer kommune å følge med på denne virksomheten. Kontrollutvalget behandlet derfor tilsendte dokumenter i sak 7/15 og fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar regnskapsberetning for skatteregnskapet 2014 og kontrollrapport 2014 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen til orientering.

5.8 Forvaltningsrevisjoner og andre undersøkelser i 2015

Forskrift om kontrollutvalg pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Planen vedtas av kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet planen i sak 12/022 på møtet den 22.10.2012. Kommunestyret vedtok som innstilt fra kontrollutvalget i sak 110/12 i møtet 20.12.2012:

1. *Følgende tema prioriteres i plan for forvaltningsrevisjon i Øyer kommune 2013 -2015:*
Prioriterte tema for forvaltningsrevisjon 2013-2015:
  1. *Samhandlingsreformen*
  2. *Forebyggende helsearbeid*
  3. *Kvalitet i SFO-tjenesten*
2. *Plan for forvaltningsrevisjon utarbeides for hver valgperiode, senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Planen fremlegges for kommunestyret til behandling.*
3. *Planen revurderes årlig og kontrollutvalget gis myndighet til å foreta eventuelle endringer i planen i løpet av planperioden.*
4. *Ferdigstilte forvaltningsrevisjonsrapporter oversendes fortløpende til kommunestyret for behandling der.*

Kontrollutvalget har foreløpig valgt å få orienteringer om temaene som ble vedtatt i planen: Kontrollutvalget fikk en orientering om de to førstnevnte temaene i sitt møte den 11.2.2013. Det ble også orientert om samhandlingsreformen på fellesmøte med øvrige kontrollutvalg i regionen den 21.8.2013. Temaene ble igjen fulgt opp med en ny orientering på møtet den 16.6.2014. Innen temaet «Samhandlingsreformen» er det forsøkt satt fokus på økonomistyringen, der kontrollutvalget i flere tilfeller har fått orienteringer og foreløpig kun har bestilt foranalyse fra revisjonen. Når det gjelder temaet kvalitet i SFO vises det til orientering i kontrollutvalgets møte den 10.2.2014 og til kommunestyrets sak 61/13 «Evaluering av skolefritidsordning» i møtet den 31.10.2013, der det bl.a. er vedtatt nye vedtekter og satser.

I overordnet analyse, som lå til grunn for plan for forvaltningsrevisjon, var temaet innkjøp/anskaffelser nevnt som første tema av de tema som ikke ble prioritert i planen. Det ble i 2013-2014 gjennomført en forvaltningsrevisjon kalt «Kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket».

Planen som er vedtatt i kommunestyret er et utgangspunkt for kontrollutvalgets undersøkelser som bestilles fra revisjonen. Kontrollutvalget er imidlertid gitt myndighet til å foreta endringer, noe som f.eks. er aktuelt hvis det kommer opp tema som utvalget oppfatter som meget aktuelle og/eller mer vesentlige eller med høyere risiko enn de som er nevnt i planen. Utvalget foretar derfor rullering av planen og/eller løpende vurdering av andre aktuelle tema.

Kontrollutvalget behandlet en sak om oppfølging av plan for forvaltningsrevisjon i sitt møte den 16.6.2014. I den forbindelse ble det bestilt en forvaltningsrevisjon innen temaet «Arbeidstakernes medbestemmelse ved omorganiseringsprosesser». Dessuten har kontrollutvalget bestilt en prosjektplan innen temaet «Økonomistyring i PLO». Begge disse omtales nedenfor.

For 2015 vises det til følgende saker som er behandlet i kontrollutvalget:

5.8.1 Oppfølging av kommunestyrets sak 39/15 om avtale mellom Øyer kommune og Hafjelltoppen Appartement»

Kommunestyret i Øyer behandlet i møte 30.4.2015 i sak 39/15 avtalen som rådmannen hadde inngått mellom Øyer kommune og Hafjelltoppen appartement AS. Vedtaket i denne saken lyder som følger:

Kommunestyret sender Ilsetra saken til kontrollutvalget og ber om en vurdering av følgende forhold:

1. Rådmannens håndtering og oppfølging av vedtatt reguleringsplan, særlig fullmakter for inngåelse av utleieavtalen inngått mellom rådmannen og investoren Arthur Buchardt.

Kontrollutvalget fulgte opp saken i møte den 8.6.2015 og vedtok følgende i sak 10/15:

1. Kontrollutvalget tolker svaret fra Fylkesmannen i Oppland slik at avtalen som rådmannen har inngått mellom Øyer kommune og Hafjelltoppen Appartement antas å være i strid med kommunens reguleringsplan for området. Utvalget mener dette er av prinsipiell betydning.
2. Ettersom fylkesmannen ikke svarer spesifikt på den konkrete saken, ønsker kontrollutvalget en nærmere undersøkelse, og oppfordrer derfor kommunestyret til å sende avtalen som er inngått mellom Øyer kommune og Hafjelltoppen Appartement til lovlighetskontroll iht. kommuneloven § 59.

Kommunestyret behandlet saken i møte den 18.6.2015 og fattet følgende vedtak i sak 54/15:

P.g.a. at saken har prinsipiell betydning, ber Øyer kommunestyre om at det foretas en lovlighetskontroll av avtalen mellom Øyer kommune og Hafjelltoppen Appartement i henhold til kommuneloven § 59.

Kontrollen må avklare om avtalen er i henhold til reguleringsplanen og intensjonene i denne og reguleringsbestemmelsene.

Øyer kommunestyre ber om at avtalen mellom Øyer kommune og Hafjelltoppen Appartement sendes til Planutvalget for politisk behandling/uttalelse.

Kontrollutvalget forutsetter at saken derved følges opp av kommunestyret selv. Vedtaket er dessuten med på rapporten om oppfølging av politiske vedtak som kontrollutvalget – og kommunestyret – behandler hvert tertial, og vil derved bli fulgt opp på denne måten.

5.8.2 Revisjonsrapporten «Arbeidstakernes medbestemmelse i omorganiseringsprosesser i Øyer kommune»

Revisjonens prosjektplan ble presentert den 1.12.14 og utvalget vedtok at «Kontrollutvalget bestiller en undersøkelse rettet mot «Arbeidstakernes medbestemmelse i omorganiseringsprosesser» i Øyer kommune i henhold til revisjonens prosjektplan – begrenset til endringer i rådmannens stab».

Bakgrunnen for at kontrollutvalget tok opp temaet, var blant annet to skriv fra hovedtillitsvalgte. Det ene skrevet var til ordføreren/G6-gruppa, og det andre var til formannskapet/kommunestyret.

Formålet med undersøkelsen som kontrollutvalget valgte å gjennomføre var å vurdere om reglene for medbestemmelse er fulgt i forbindelse med omorganiseringen som har pågått siden 2012 i rådmannens stab. Det er utarbeidet følgende problemstilling:

Er prosesser i forbindelse med omorganiseringer i rådmannens stab i perioden 2012-2014 gjennomført i samsvar med regelverk, avtaler og interne retningslinjer/reglementer når det gjelder ansattes medbestemmelse?

I sin konklusjon skriver revisor følgende:

«Delegeringsreglementet gir rådmannen styringsrett når det gjelder endringer i administrativ organisering, men styringsretten må gjennomføres i tråd med bestemmelsene i arbeidsmiljøloven, hovedavtalen og interne retningslinjer. Slik revisjonen ser det har rådmannens endringer i stab/ledergruppe med utvidelse av ledergruppen fra fire til seks personer ikke vært gjennomført i samsvar med hovedavtalens bestemmelser om samarbeid og medbestemmelse. Endringene i organisasjonsplanen skulle vært forelagt partssammensatt utvalg – administrasjonsutvalget.»

Rådmannen sier i høringsvaret at han vurderte ikke utvidelsen fra 4 til 6 i ledergruppa som en justering av hovedstrukturen, og dermed ble det ikke tatt opp i administrasjonsutvalget. I ettertid ser han at dette burde vært gjort.

Kontrollutvalget behandlet revisjonsrapporten i sak 11/15 den 8.6.2015 og fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget bemerker at følgende forhold påvirker graden av gjennomsiktighet i kommunen: Flere referater/protokoller har ikke vært tilgjengelige under revisjonens undersøkelse, og sentrale stillinger er ikke blitt utlyst. Videre påpeker kontrollutvalget at det ikke var budsjettdekning i 2014 for de store lønnsøkningene i forbindelse med omorganiseringen.

Kontrollutvalget legger revisjonsrapporten «Arbeidstakernes medbestemmelse i omorganiseringsprosesser» fram for kommunestyret med følgende

INNSTILLING

- 1. Kommunestyret tar den framlagte revisjonsrapporten «Arbeidstakernes medbestemmelse i omorganiseringsprosesser» til orientering.*
- 2. Kommunestyret merker seg at rådmannens endringer i stab/ledergruppe med utvidelse av ledergruppen fra fire til seks personer ikke har vært gjennomført i samsvar med arbeidsmiljølovens § 8-2, 3. ledd om informasjon og drøfting, og Hovedavtalens bestemmelser om samarbeid og medbestemmelse. Endringene i organisasjonsplanen skulle vært forelagt partssammensatt utvalg – administrasjonsutvalget*

Kommunestyret behandlet revisjonsrapporten i sak 53/15 den 18.6.2015 og vedtok som innstilt fra kontrollutvalget i tillegg til et nytt punkt 3:

Ordfører og de to politikerne som kvartalsvis skal følge opp rådmannens arbeid, må bl.a. ta med på agendaen de punktene som er påpekt i kontrollutvalgets vedtak om at flere referater/protokoller ikke har vært tilgjengelige under revisjonens undersøkelse, og at sentrale stillinger ikke er blitt lyst ut. Det påpekes også at det ikke var budsjettdekning for de store lønnsøkningene.

5.8.3 Oppfølging av kommunestyrets saker om rådmannen fullmakt til å innvilge studiepermisjon og fullmakt til å selge tomter

Kontrollutvalget har bedt om en orientering om det nye delegeringsreglementet på møtet den 8.6.2015 som en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 92/14 «Rådmannens fullmakter til å innvilge studiepermisjon», punkt 2;

Kommunestyret vurderer om rådmannens fullmakt skal avgrenses til arbeidsmiljølovens regler om suspensjon, avskjed og oppsigelser når nytt delegeringsreglement skal vedtas

og kommunestyrets vedtak i sak 44/14 «Rådmannens fullmakt vedrørende salg av tomta Tjønnykkja», punkt 2;

Kommunestyret ber rådmannen gi en tilbakemelding til kontrollutvalget vedrørende oppfølgingen av anbefalingene som framkommer i rapporten, særlig en grundig gjennomgang av delegasjonsreglementene, innen 1.10.14.

Følgende gjengis fra saksframstillingen til kontrollutvalget i sak 13/15 den 8.6.2015:

- I nytt reglement står det at «rådmannen har fullmakt til å fatte vedtak om suspensjon, oppsigelse og avskjed». Det står ikke spesifikt at dette er avgrenset til arbeidsmiljølovens regler om dette, slik kommunestyret vedtok at det skulle vurdere når nytt reglement skulle vedtas. Formuleringen synes å være den samme som sto i tidligere delegeringsreglement. Saksbehandler i kommunen opplyser at endring ble vurdert underveis i prosessen.
- I nytt reglement står det at «rådmannen har fullmakt til å forestå gjennomføring av salg av enkeltboligtomter etter offentlig kunngjøring, når salgssum som et minimum utgjør fastsatt salgstakst». I tillegg til enkeltboligtomter var det i forslaget til reglement også inntatt «nærings- og sentrumsarealer», men etter forslag i kommunestyret ble dette ikke tatt med i vedtatt reglement. Sekretariatet oppfatter derved at kommunestyret har tatt hensyn til revisjonens bemerkninger i tidligere revisjonsrapport om «Rådmannens fullmakt vedrørende salg av tomta Tjønnykkja».

Kontrollutvalget fatter derved følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget oppfatter at kommunestyrets vedtak i sak 44/14 og 92/14 er fulgt opp i prosessen i arbeidet med nytt delegeringsreglement.*
2. *Kontrollutvalget merker seg at det ikke er gjort endringer i delegeringsreglementet for rådmannen vedrørende suspensjon, avskjed og oppsigelser.*
3. *Kontrollutvalget tar informasjonen om delegeringsreglementet som ble gjort i møtet til orientering*

5.8.3 Oppfølging av tidligere revisjonsrapport «Kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket»

Ved behandlingen av revisjonsrapporten «Kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket» i sak 91/14 den 1.12.2014 fattet kommunestyret følgende vedtak:

1. *Kommunestyret tar revisjonsrapporten " Kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket" til orientering og forventer at rådmannen følger opp revisjonens anbefalinger:*
  - *Vurdere å etablere tiltak som sikrer at regelverket for offentlige anskaffelser følges*
    - *Sikre konkurranse for anskaffelser over kr. 100 000*
    - *Sikre føring av anskaffelsesprotokoll*
    - *Sikre vurdering og dokumentasjon når kommunen bruker unntaksbestemmelsene om konkurranse i regelverket; herunder ved påstand om en leverandør og ved hastesaker*
  - *Sikre at anskaffelser av IKT-tjenester skjer i henhold til anskaffelsesregelverket*

2. Kommunestyret ber rådmannen gi tilbakemelding til kontrollutvalget vedrørende oppfølgingen av anbefalingene som framkommer i rapporten innen 1.6.15.

Vedtaket ble fulgt opp av kontrollutvalget i sak 16/15 den 8.6.2015. I notat av 1.6.2015 svarer rådmannen på anbefalingene fra revisjonen først og fremst med arbeidet som er gjort og planlagt vedrørende kompetansehevning innen innkjøpsfeltet i kommunen. Videre forventes det at intern kontroll innen innkjøpsfunksjonen blir langt sikrere når e-handel innføres i større grad – dette er et prosjekt som går over 2 år.

Det er foreløpig ikke innført interne kontrollrutiner for å sikre oppfølgingen av regelverket, men dette vil bli nærmere vurdert når administrasjonen har kapasitet.

Arbeidet med å sikre at anskaffelser av IKT-tjenester skjer i henhold til anskaffelsesregelverket er på gang – i et samarbeid mellom Lillehammer, Gausdal og Øyer.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget tar informasjonen om status i rådmannens arbeid med å etterleve anskaffelsesregelverket til orientering. Utvalget påpeker at det er viktig at administrasjonen påser at dokumentasjon sikres, og at intern avvikskontroll innføres.
2. Kommunestyret vil bli informert om statusrapporteringen via kontrollutvalgets årsrapport for 2015.

5.8.4 Revidert foranalyse og prosjektplan «Økonomistyring»

Kontrollutvalget har i lang tid hatt fokus på økonomistyringen i kommunen. Temaet «samhandlingsreformen» er nevnt i planen for forvaltningsrevisjon, noe som er fulgt opp via orienteringer. Etter hvert utviklet rettet imidlertid kontrollutvalget mer fokus mot økonomistyringen, først mot samhandlingsreformen, via sentraladministrasjonen og PLO, og til slutt mer generelt.

Kontrollutvalget har foreløpig ikke kommet til noen bestilling av hovedprosjekt fra revisjonen, bl.a. fordi andre tema har blitt prioritert innenfor en trangt budsjett. Prioriterte tema er omtalt ellers i denne årsrapporten. I sak 25/14 i møte den 1.12.2014 fattet kontrollutvalget følgende vedtak:

«Kontrollutvalget bestiller en undersøkelse rettet mot «Økonomistyring i PLO» i Øyer kommune og ber revisjonen legge fram en prosjektplan så tidlig som mulig i 2015 som er tilpasset kontrollutvalgets totale ramme for bestilte revisjonstjenester.»

På grunn av andre saker og bestillinger ble revidert foranalyse og prosjektplan først behandlet av kontrollutvalget i sak 24/15 den 23.11.2015. I saksframstillingen til kontrollutvalgets sak ble det framhevet at man i møtet bør vurdere hvordan kontrollutvalget mest hensiktsmessig kan forfølge temaet økonomistyring, dvs. hva som gir best nytteverdi og effekt. I møtet bør det derfor vurderes om det skal bestilles en forvaltningsrevisjon, basert på vedlagte prosjektplan, eller om temaet økonomistyring kan følges på en annen måte - inntil videre.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak den 23.11.2015:

1. Kontrollutvalget ber om orientering fra rådmannen på neste møte om økonomistyring generelt, herunder områdene rådmannens stab, VA og PLO, samt temaene realistisk budsjett, overføringsordningen, budsjett disiplin og effekt av innsparingstiltak.

2. Kontrollutvalget utsetter en bestilling fra revisjonen på temaet økonomistyring.

Dette teamet vil derfor bli fulgt opp tidlig i 2016, sett i forhold til andre tema som vurderes i overordnet analyse og sett i forhold til budsjettammen for kontrollutvalgets virksomhet.

5.9 Selskapskontroller i 2015

Forskrift om kontrollutvalg pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for selskapskontroll minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet plan for selskapskontroll for 2013 -2015 i sak 013/13 den 21.8.13. Kommunestyret vedtok planen i sak 59/13 den 26.9.13:

1. Kommunestyret vedtar plan for selskapskontroll for Øyer kommune for 2013-2015.
2. Kommunestyret prioriterer følgende selskap med sikte på gjennomføring av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon forutsatt at Gausdal og Lillehammer deltar i 2014;
  - Ikomm AS
3. Kontrollutvalget gis myndighet til selv å vurdere om det skal utføres eierskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon i selskapet.
4. Kontrollutvalget gis myndighet til å revurdere plan for selskapskontroll årlig og foreta eventuelle endringer.
5. Rapporter fra gjennomførte selskapskontroller legges fram løpende for

Planen er et utgangspunkt for kontrollutvalgets undersøkelser som bestilles fra revisjonen. Oppfølgingen av selskapskontroll i Ikomm AS omtales nedenfor.

Til orientering opplyses at en tidligere selskapskontroll i GLØR iks er gjort av kontrollutvalget i Lillehammer kommune. Selskapskontrollen fra 2007 var et samarbeidsprosjekt mellom de tre kommunene Lillehammer, Gausdal og Øyer. Formålet med prosjektet var å bidra til å styrke tilliten til selskapet ved å:

- Kontrollere at regelverket for selvkost overholdes slik at kommunenes grunnlag for beregning av renovasjonsavgiften blir korrekt.
- Kontrollere at forvaltningen av eierinteressene i selskapet gjøres i samsvar med vedtak, forutsetninger og god skikk.

Oppsummert skriver revisor følgende: «På bakgrunn av de opplysningene som er hentet inn ser ikke Innlandet Revisjon iks behov for en selskapskontroll som tar for seg GLØR IKS' oppfølging av anbefalingene i rapport 23/2007.»

Kontrollutvalget i Lillehammer kommune vedtok følgende i sitt møte i september 2015:

1. Kontrollutvalget tar prosjektplanen om GLØR IKS til orientering.
2. Kontrollutvalget bestiller ikke en selskapskontroll om GLØR IKS' oppfølging av anbefalingene i rapport 23/2007

Kontrollutvalget i Øyer kommune fikk prosjektplanen fra Innlandet Revisjon iks som referatsak i sitt møte den 23.11.2015.

5.9.1 Oppfølging av selskapskontroll i Ikomm AS

Kontrollutvalget behandlet revisjonsrapporten om selskapskontroll i Ikomm AS i sak 14/14 den 18.8.2014 og fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget legger saken fram for kommunestyret med følgende

Innstilling:

1. *Kommunestyret tar revisjonsrapporten «Selskapskontroll Ikomm AS» til orientering.*
2. *Kommunestyret viser spesielt til revisjonens oppfatning om at «ikke styret i særlig grad har forholdt seg til og vurdert hvilken risiko anbudsutsetting ville kunne utgjøre for selskapet».*
3. *Kommunestyret anmoder selskapet om å gi en tilbakemelding innen 31.12.2014 til kontrollutvalget om oppfølgingen av anbefaling 2 i revisjonsrapporten om «økonomi- og strategiplaner bør behandles i generalforsamlingen i selskapet, slik vedtektene forutsetter».*

Kommunestyret vedtok som innstilt fra kontrollutvalget den 28.8.14 i sak 65/14.

Kontrollutvalget fulgte opp kommunestyrets vedtak i sak 4/15 den 23.2.2015:

1. *Kontrollutvalget tar tilbakemeldingen fra Ikomm AS om endringen i selskapets vedtekter til orientering.*
2. *Kontrollutvalget ber om at saken og utvalgets vedtak refereres kommunestyret til orientering.*

Saken ble referert for kommunestyret den 26.3.2015.

5.9.2 Bestilling av undersøkelsen «Eierskapsforvaltning Øyer kommune»

Eierskapskontroll er den obligatoriske delen av kontrollutvalgets ansvar for å gjennomføre selskapskontroll. Derfor ønsker kontrollutvalget å se nærmere på eierskapsforvaltningen generelt i kommunen. Det forventes at kommunen vil ha nytte av en ekstern vurdering av om de har fått etablert en hensiktsmessig struktur på sin eierskapsforvaltning. Eierskapskontrollen vurderes også som nyttig for det nye utvalget så tidlig i valgperioden.

Kontrollutvalget behandlet i møte 21.9.2015 sak om bestilling av en foranalyse/prosjektplan om Øyer kommunes eierskapsforvaltning og vedtok følgende i sak 18/15: «*Kontrollutvalget bestiller en foranalyse – inkludert prosjektplan – fra Innlandet Revisjon IKS om kommunens eierskapsforvaltning til neste møte*».

Prosjektplanen ble behandlet i sak 25/25 den 23.11.2015 og kontrollutvalget vedtok følgende:

Kontrollutvalget bestiller en eierskapskontroll om Øyer kommunes eierskapsforvaltning basert på den presenterte foranalysen og prosjektplanen

Revisor foreslår at eierskapskontrollen rettes mot hvordan kommunen etterlever og følger opp krav som den har stilt et godt eierskap, herunder vedtak knyttet til eierskapsutøvelsen. Det foreslås at prosjektet også kan omfatte en gjennomgang av kommunens praksis sett opp mot anerkjente prinsipper for kommunal eierskapsutøvelse. Et formål for prosjektet kan ut fra dette være: Er Øyer kommunes oppfølging av sitt eierskap i henhold til kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?

Revisor foreslår to problemstillinger som det kan ses nærmere på:

- Har kommunen etablert tydelige føringer for eierskapene sine?

- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?

Det forventes at det medgår ca. 100 timer til undersøkelsen.

5.10 Orienteringer i 2015

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer på møter i 2015:

23.2.2015:

- Rådmannen orienterte om arbeidet med intern kontroll i kommunen.

16.3.2015:

- Rådmannen orienterte om kommunens årsregnskap for 2014.
- Rådmannen orienterte om kommunens eierskapsforvaltning.
  - I sitt vedtak påpekte kontrollutvalget at kommunen ikke har laget årlig oppdatering av kommunens eiermelding.
- Rådmannen orienterte om arbeidet med Granrudvegen og Nermovegen.
  - I vedtaket uttaler kontrollutvalget at de mener at det må informeres bedre til publikum om framdriften i større anleggsprosjekter.

20.4.2015:

- Rådmannen orienterte om barneverntjenesten.

21.9.2015:

- Rådmannen orientert om arbeidet med intern kontroll/styring.